

El papa que va estudiar química obre les portes a una gran esperança

Dc, 17/04/2013 per Catalunya Religió

(IQS) Tota la comunitat IQS -alumnes, professors, col·laboradors i molt especialment la comunitat de jesuïtes que té la seva residència a IQS-, té [un motiu de satisfacció](#) pel fet de tenir un papa que va estudiar química. El jove **Jorge Mario Bergoglio** es va diplomar com a tècnic químic i va arribar a treballar en uns laboratoris, i el 1957, als 21 anys, va decidir fer-se jesuïta..

"El papa Francesc dóna un aire nou, una frescor a l'Església", declarava fa poc el cardenal arquebisbe de Barcelona, **Lluís Martínez Sistach**, just després de participar en el conclave. Figura clau en la vinguda del papa Benet XVI a Barcelona per dedicar la basílica de la Sagrada Família, obra del genial Antoni Gaudí, arquitecte i sant en camí. Per aquests serveis al país ara acaba de rebre la Medalla d'Or de la Generalitat de Catalunya.

Lluís Magriñà, provincial dels Jesuïtes de Catalunya, puntualitzava que l'esperit ignasià té a Catalunya, a Montserrat i, en concret, a la Cova de Manresa un nexu evident i entranyable: "Els jesuïtes tenim Sant Francesc d'Assís a les nostres arrels. Recordem que a Montserrat Ignasi es vesteix de tela de sac i fa una vetlla davant de Santa Maria, un acte inspirat en la vida del sant d'Assís". I el jesuïta **Enric Puig**, president de la Fundació IQS, ha recordat que "al gest del sant Pare emèrit Benet XVI, s'afegiren uns dies després les paraules i els fets del nou bisbe de Roma i pastor de l'Església universal, el papa Francesc, que vol estar a prop dels pobres, dels necessitats, i que convida al testimoni de la vida i al compromís actiu. Els dos sants pares han obert un horitzó d'esperança a l'Església perquè esdevingui més universal i testimoni confessat i viscut de l'amor de Déu a la humanitat".

"El nou Papa és el número 266 dins la llista de successors de Pere. Com tota llarga llista pot semblar una tirallonga, pura continuïtat. Però no és així –ens diu l'historiador **Nazario González**, que actualment és el superior de la comunitat de

jesuïtes IQS, i que com a bon historiador ens marca el context-. En l'elecció de Francesc hi batega una novetat implícita, amb auguris de compliment efectiu, la durada limitada del seu mandat transmesa pel seu antecessor. Això el compromet a actuar sense pressa però amb promptitud, sense unes solucions intermèdies que serien més justificables en un pontificat amb final sine die."

La figura del nou Papa rebia un elogi molt significatiu del controvertit teòleg suís **Hans Küng**, quan afirmava categòricament que el sol fet d'anomenar-se Francesc en honor de Sant Francesc d'Assís ja és un programa en si mateix: no de dominació ni de poder, sinó de servei a tothom, des dels més pobres; de simplicitat i de modèstia, que recorda Joan XXIII, que porta l'esperança, que evita la pompa; i a això cal afegir que és jesuïta, amb una educació d'alt nivell, amb un profund sentit de l'espiritualitat de Sant Ignasi de Loiola, una espiritualitat que, centrada en el discerniment, es renova constantment amb el transcurs de la història, una espiritualitat al servei de la persona humana que cerca en llibertat. Tot això suposa un bon senyal per a l'Església, que ja no és eurocentrista sinó universal: el Papa Francesc és un home que vol sortir de la cúria, amb coratge per formar un equip experimentat, que vol prendre distàncies del poder financer, i que vol tenir coratge per obrir un diàleg panecumènic i amb tota la humanitat davant els greus reptes del nostre temps.

Per això és bo de recordar que, després de la vetlla de 1522, Ignasi de Loiola (1491-1556) es retira a la Cova de Manresa, a la gruta on té la famosa Visió del Cardoner (en realitat, Cardener) que l'impulsa a escriure els Exercicis Espirituals, lloc de pelegrinatge on encara avui s'actualitza aquella experiència única per a tothom qui s'hi apropa, sigui des de les creences que siguin, tal com ens explica el jesuïta **Xavier Melloni**, un teòleg i antropòleg, expert en diàleg interreligiós: "El punt de referència és l'Evangeli. Nosaltres no busquem el poder, sinó l'Evangeli".

Pertot arreu s'endevina un gir radical. "Fer front als problemes greus en què es veu involucrada avui l'Església: així l'hi demanen al nou Papa que actui -afegeix Nazario González-. Afortunadament ja se'ns ha mostrat com una persona que decideix, amb gestos trencadors, com el de presentar-se per primera vegada amb una simple sotana blanca, sense l'esclavina recamada d'adorns a què estàvem acostumats amb Papes anteriors. O amb formulacions tan resoltes com la que diu que l'Església amb la seva reconeguda obra social no és una ONG més; que si no s'hi troba Jesucrist en el moll de l'os no és la nostra. Per cert, avui que ens agraden tant les estadístiques: dels 265 Papes dividits entre 2012 anys ens vénen a donar a uns 7 anys per pontificat... però millor, els que la seva prudència aconselli".

Segons el jesuïta **Josep M. Benítez**, historiador, professor emèrit de la Pontifícia Universitat Gregoriana de Roma, «la diada de sant Josep del 2013 restarà memorable» per l'homília quasi parroquial del papa Francesc, que perfila el seu dens programa d'actuació evangèlica. I ens en fa el resum. «Idea central: sant Josep custodi de Jesús i Maria, amb la missió de tenir cura d'ells. I per tant model d'una vocació universal de custodiar que "no afecta només els cristians" perquè "té una dimensió [antecedent...] que és simplement humana, que correspon a tots.»

Aquesta custòdia de l'Església ha d'anar a favor de la realitat, a favor de tot el que ha estat creat (per evitar la polititzada ecologia), de la gent i dels més pobres, de la família, de la vida, de l'amistat i "de nosaltres mateixos" com un estímul a favor de la bondat i de la tendresa. A favor de la pau i de la reconciliació universal.

Tal com conclou el seu parlament Benítez: «El darrer paràgraf de l'homilia resultà una breu recapitulació partint de la segona lectura. Sant Pau parlà d'Abraham, qui "recolzat en l'esperança va creure contra tota esperança". Interpreto que, sense explicitar-ho, el papa Francesc va desitjar posar en una tessitura ben alta la relació històrica i teològica del cristianisme amb la tradició jueva. Cal fer notar que a escoltar-lo no solament hi era present el "rabí" de Roma, sinó altres grans caps del judaisme internacional. Sense dubte, una important subtilitat panecumènica; una temàtica, però, ben actual. I sovint sagnant. El papa Francesc, opino, la deixà apuntada. Va coronar la seva homilia amb una petició a tots els homes de bona voluntat: "Pregueu per mi. Amén". Qui tingui oïdes que entengui.»

Cal recordar també l'emotiva visita del pare **Adolfo Nicolás** al nou Papa Francesc I pocs dies després de la seva elecció. "Responent a una invitació personal del Papa Francesc, a les 5.30 de la tarda he estat a la Casa de Santa Marta, on han viscut els cardenals que assistien al conclave. El mateix Papa era a la porta i m'ha rebut amb l'abraçada amb què ens solem saludar els jesuïtes. A petició seva ens hem fet algunes fotografies, i davant les meves disculpes perquè no m'ajustava al protocol, ha insistit que el tractés com a qualsevol altre jesuïta, que li digués de tu, de manera que no he hagut d'estar pendent de donar-li el tractament de Santedat o Sant Pare".